

Lördagen den 28 Mars 1868.

Kammaren sammanträdde kl. 10 f. m.

Justerades ett protokollsutdrag för den 26 dennes samt protokollen för den 11 dennes eftermiddagen och den 12 dennes.

Upplästes och godkändes Lag-Utskottets förslag till Riksdagens underdåniga skrivelser:

N:o 9, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition om antagande af en författning angående bouppteckningars och arfskiftens upprättande i stad; samt

N:o 10, i anledning af väckt motion om upphäfvande af sista momentet i 37 § af 17 kapitlet Rättegångs-balken.

Företogs val af tjugofyra valmän för utseende af Riksdagens Fullmäktige i Riksbanken och Riksgälds-kontoret jemte deras suppleanter, äfvensom styrelseledamöter och suppleanter vid länekontoren i Göteborg, Malmö och Wisby; och befunnos, vid valförrättningens slut, der-till hafva blifvit utsedde:

Herr Faxe, A.	med 95 röster,
” Geijer, J. O.	” 95 ”
” Hallenborg, M.	” 95 ”
” Hammar, C.	” 95 ”
” von Hofsten, N. E.	” 95 ”
” Leijonancker, F. W.	” 95 ”
” Nisser, W. A.	” 95 ”
Friherre Peyron, G. O.	” 95 ”
Herr Brümmer, F.	” 94 ”
” Croneborg, H.	” 94 ”
” Dickson, C.	” 94 ”
Friherre Funck, F. A.	” 94 ”
Herr von Gegerfelt, H. G.	” 94 ”
Grefve Hamilton, H. B. A.	” 94 ”

Herr Rydin, H. L.	med 94 röster,
Grefve af Ugglas, L.	” 94 ”
” Wachtmeister, H.	” 94 ”
Herr von Koch, N. S.	” 93 ”
” Wærn, C. F.	” 93 ”
Friherre Tersmeden, W.	” 54 ”
Herr Montgomery-Cederhjelm	” 53 ”
” Falk, H. O.	” 51 ”
Grefve Piper, C. E.	” 51 ”
Friherre Nordenfalk, J.	” 50 ”

Företogs val af sex suppleanter till de valmän, som skola utse Riksdagens Fullmäktige i Riksbanken och Riksgälds-kontoret, jemte deras suppleanter äfvensom styrelseledamöter och suppleanter vid lånekontoren i Göteborg, Malmö och Wisby; och befunnos, vid valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Bruzewitz, Fr.	med 80 röster,
Grefve Wachtmeister, A. F.	” 62 ”
Herr Nordenfelt, O.	” 61 ”
” Petre, C.	” 43 ”
” Holmberg, C.	” 43 ”
” Troilius, C. O.	” 42 ”

sedan genom lottning mellan de ledamöter, som erhållit 43 röster, blifvit bestämdt, i hvilken ordning de skulle såsom suppleanter inträda.

Föredrogs ånyo och företogs punktvis till afgörande Banko-Utskottets den 21 och 24 dennes bordlagda Utlåtande N:o 9, i anledning af Häradshöfdingen C. F. Jacobssons ansökning om eftergift af återstående oguldna beloppet å åtskilliga från lånekontoret i Göteborg utgifna lån, därför han, såsom ansvarig inlemnare af lånehandlingarnes rättighet, stadnat i betalningsskyldighet.

1:sta punkten.

Herr Westman: Då jag reserverat mig emot Banko-Utskottets nu föredragna Betänkande, angående ifrågasatt eftergift af en ostridig fordran hos Häradshöfding Jacobsson, torde det tillåtas mig, att med anledning af det slut, hvartill Utskottet kommit, få yttra mig.

För mängden kan möjligen synas förmätet af mig, att söka motsätta mig ett beslut, som blifvit fattadt af så många aktade och upplyste ledamöter inom Utskottet; men för egen del, anser jag mig hafva illa motsvarat det förtroende hvarmed jag hedrades, då jag af Eder, mine Herrar! insattes såsom ledamot i detta Utskott, om jag skulle vid detta tillfälle underlåta att närmare redogöra för de skäl, som ledt min öfvertygelse om det rätta uti denna fråga.

Det torde derföre tillåtas mig, att i korthet redogöra för innehållet af ifrågavarande ansökning och de skäl, som för bifall dertill blifvit åberopade, samt angående handläggningen af detta ärende inom Utskottet.

Af handlingarne inhemtas, att Jacobsson i sin egenskap af ansvarig inlemnare af åtskilliga utaf bonden Johannes Jansson från Stora Tjustorp till sökanden insända och i lånekontoret belånade diskontroversaler till ett kapital af tillsammans 19,190 R:dr, hos Utskottet anhållit, att, då dessa handlingar sedermera befunnits falska och Jacobsson stadnat i betalningsansvar för dem, njuta afskrifning för ett belopp af 12,000 R:dr, hvartill berörda summa nedgått, *dels* derigenom att af en såsom säkerhet hypotiserad, och i Södra Tjustorp intecknad skuldsedel å 25,000 R:dr erhöles 2,294: 75,
dels ock enligt utdelning i Janssons konkurs 2,164: 30,
dels ock af sökanden erlagde 2,730: 95,
 eller tillhopa 7,190: —

att Jacobsson såsom skäl för denna afskrifning anfört: att för honom, hvars lön vore otillräcklig till försörjning af en talrik familj, varit nödvändigt, att i likhet med andra bankens tjenstemän öfvertaga kommissionsuppdrag för lånesökande; att då det vore omöjligt, att omedelbarligen förvärfva bekantskap med alla lånesökande, så måste man lita på andra i lånesökandens hemvist bosatte män, som voro kände, att vara trovärdige och vederhäftige; och att en sådan man var denne Johannes Jansson, som under loppet af flera år uppträdte såsom kommissionär för allmogen inom några socknar inom Skaraborgs län; och ordentligen fullgjort de honom lemnade uppdrag; hvarjemte Jacobsson vidare uppgifvit, att han, till godtgörande af dessa 12,000 R:dr, icke hade annan tillgång än, märk mine Herrar! *sitt lösörebo* och den *ringa lön*, han åtnjöte, under förmenande tillika, att han icke haft den ringaste anledning, att tvifla på riktigheten af de från Johannes Jansson insända handlingar, och att den olycka, som genom dennes bedrägerier drabbat Jacobsson, således väl kunde anses icke hafva inträffat i följd af underlåten efterforskning å hans sida, *utan* vara helt och hållet oförvållad.

Denna ansökning har styrelsen öfver lånekontoret i Göteborg på anförda skäl ansett sig kunna tillstyrka, men för den händelse densamma icke kunde i sin helhet bifallas, har styrelsen föreslagit, att åtminstone största delen af dessa 12,000 R:dr måtte jemte upplupen och upplöpande ränta efterskänkas och afskrifvas, och att för det belopp, som Jacobsson kunde kännas skyldig godtgöra, något lämpligt anstånd med betalningen måtte lemnas, på det densamma må kunna utan försäljning af hans lösörebo och en brådstörtande skuldsättning verkställas.

Då denna fråga förekom till afgörande inom Utskottet, stadnade majoriteten i det beslut, som Betänkandet innehåller, att nemligen Jacobsson, emot det han inbetalte under trenne år tillhopa 4,635 R:dr, skulle erhålla en eftergift af 7,365 R:dr; eller kanske rättare en present af nämnda belopp — och hvarföre frågar man? Jo, för det att han, i egenskap af ombud för lånesökande, — och oaktadt han, såsom varande bankens ombudsman, borde framför någon annan hevaka bankens rätt, — med sin underskrift bestyrkt riktigheten af lånehandlin-

gar, hvilka voro förfalskade — och sålunda bidrog att förleda styrelsen öfver lånekontoret att belåna dem.

När detta beslut skulle inom Banko-Utskottet justeras, företeddes ett under tiden från vederbörande tjänstemän i Kammar-rätten erhållet utdrag af taxeringslängderna för Göteborgs stad, under åren 1863 till och med 1866, det sista, som der var att tillgå. — och hvad inhemtades deraf? Jo, att Jacobsson under första året varit påförd en bevillning efter andra Art. för en uppskattad inkomst af 10,000 R:dr; — och under de följande åren *icke allenast* bevillning af allmän tjenstebefattning, hvarför inkomsten är upptagen under åren 1864 och 1865 till 2,350 R:dr årligen och ökad år 1866 till 3,150 R:dr, *utan dessutom*, under dessa trenne sistnämnda år, af kapital 3,000 R:dr. samt af rörelse 5,000 R:dr om året, — och således en inkomst under 1864 och 1865 af tillhoppa 10.350 R:dr årligen och år 1866 af 11,150 R:dr. Dessa 3,000 R:dr i årlig inkomst af kapital skulle då motsvara ett kapital af 60,000 R:dr. För sådana inkomster var den man beskattad, som i sin ansökning uppgaf, att han icke hade annan tillgång, än *sitt lösörebo* och sin *ringa lön*. — Jag anser mig likväl icke böra lemna oanmärkt, att de förhållanden, som häraf visade sig, i början väckte förvåning bland de ledamöter inom Utskottet, som ifrigast talat för denna eftergift, — men man fann sig snart, och beslut fattades, att häröfver infordra utlåtande från styrelsen öfver lånekontoret i Göteborg. Detta kom, och deri vidhöll styrelsen sitt förra yttrande, hufvudsakligen af det skäl, att den icke kunde utfinna någon anledning till den bevillning för innehafvande kapital, som blifvit de föregående åren Jacobsson påförd, och fann styrelsen derföre denna taxering icke kunna lända till någon rättelse vid bedömande af Jacobssons ekonomiska ställning, helst nedsättning deri jemväl egt rum för år 1867, — under åberopande i öfrigt af Jacobssons eget utlåtande, som finnes i BetänkanDET intaget, och deruti han anför skäl, som synas mig ganska haltande, då man torde böra antaga, att han bättre än mängen annan kan af sin debetsedel finna, att han under ifrågavarande år varit påförd inkomst för både *kapital* och *rörelse*. Dock har Jacobsson med företedt utdrag af taxeringshandlingar för år 1867 visat, att han för samma år blifvit påförd bevillning för endast 8,850 R:dr inkomst, deraf likväl af kapital 1,500 R:dr, motsvarande ett kapitalbelopp af 30,000 R:dr.

Då jag nämnde om styrelsens öfver lånekontoret utlåtanden i denna fråga, anser jag mig i sammanhang dermed böra meddela, att, ehuru Bankoreglementet innehåller, att styrelsen skall bestå af fyra ledamöter, nemligen tre inom kontorets distrikt boende samt ett banko-ombud, så har likväl bankens ombud vid lånekontoret i Göteborg icke underskrifvit något af de utaf styrelsen meddelade utlåtanden i denna fråga.

Då ärendet derefter förekom till slutligt afgörande inom Banko-Utskottet, ansåg sig Utskottet icke kunna frångå sitt förra beslut, som innefattas i det afgifna BetänkanDET.

Innan jag vidare öfvergår till vederläggande af de skäl, som blifvit anförda för beviljande af ifrågavarande afskrifning, torde det tillåtas mig att fästa uppmärksamhet på de stadganden i gällande Bankoreglemente, som innehålla ovilkorlig betalningsskyldighet för dem, hvilka inlemna lånehandlingar, som sedermera befinnas falska,

»En hvar, som till diskont- eller lånekontoren inlemnar något lånedokument, skall derå teckna sin ansvarighet för detsammes rigtighet»:

»Men ehuru styrelsen således eger att af inlemnaren fordra ersättning för hvad som utgifves å ett dokument, hvilket sedermera styrkes vara falskt, bör likväl styrelsen etc.»

Hvad åter beträffar beskaffenheten af dessa förfalskade lånehandlingar, hvilka under ärendets handläggning i Utskottet blifvit i original infordrade och der varit tillgängliga, så inhemtas vid granskning deraf:

att samma handlingar äro icke allenast daterade utan äfven till styrelsen öfver lånekontoret ingifna under tiden från Augusti till December månad år 1864 — och således om icke samtidigt åtminstone inom en kortare tidrymd; hvilket förhållande lättare föranleder till en jemförelse dem emellan, än om de blifvit ingifna tid efter annan under flera år;

vidare, att så väl låntagarnes som löftesmännens namn å *alla* dessa förfalskade lånehandlingar äro bevitnade af *samma personer*, nemligen Johannes Jansson i Stora Tjustorp och en vid namn Westerlund, samt att, efter hvad af anteckningen under dessa namn inhemtas, dessa båda vittnen icke varit boende på samma ställe, utan i olika socknar, — och slutligen, att dessa lånehandlingar icke allenast sakna intyg om vederbörandes vederhäftighet af både Konungens Befallningshafvande och domaren, utan äro försedda med intyg i detta fall endast af bemälda Johannes Jansson; — af hvilka omständigheter för mig synes, att vid ett noga aktgifvande på dessa förhållanden, det icke bort undfalla en kommissionär, som i öfver 20 år sysselsatt sig med granskning af lånehandlingar, att misstänka äktheten af dessa handlingar, innan intyg om deras rigtighet derå tecknades af en tjänsteman, som ansvarade för sådant — och för så vidt han ville undgå tillämpning af åberopade stadganden i Bankoreglementet. Derjemte synes det mig vara ganska lätt för ett ombud, som vanligen har lånehandlingar hos sig förvarade i flera veckor, ja kanske månader, innan lånet utfaller, att genom skriftvexling med vederbörande kronobetjening eller kyrkoherde vinna tillförlitlig upplysning om de personer, hvilkas namn finnas tecknade under lånehandlingen, vare sig såsom lånesökande eller löftesmän, *verkeligen* finnas och om de ingått sådan förbindelse, som lånehandlingarne utvisa; och då, efter hvad Jacobsson sjelf uppgifvit, af 72 lånehandlingar, som Johannes Jansson till honom insändt, 47 voro förfalskade, skulle väl ett särdeles oblidt öde hafva hvilat öfver hans handlingssätt, om han icke skulle hafva påträffat någon af de förfalskade handlingarne, då han skulle i ofvanantydta hänseende begära upplysning af vederbörande, så vida han velat göra sig möda, att om alla dessa handlingar äska dessa upplysningar, hvilket likväl jag för min del anser hafva varit hans ovilkorliga skyldighet, innan han, genom intyg å handlingen, att den var riktig, iklädde sig betalningsskyldighet, för så vidt handlingen befanns vara förfalskad. Ett sådant intyg, med hänsyn till anförda stadganden i Bankoreglementet, innefattar ju icke annat, än en borgen för lånet, då handlingen är förfalskad, och kan därför icke hafva annan påföljd än likasom hos hvarje annan löftesman

betalningsskyldighet, då tillgång saknas hos låntagaren. För min del kan jag således icke finna hållbarheten af det skäl, som Jacobsson åberopat, då han yttrat, att ifrågavarande olycka kunde anses hafva inträffat, »icke i följd af underlåten efterforskning å hans sida, — utan helt och hållet oförevallad» — ty mig synes, att man på en tjänsteman kan hafva det billiga anspråk, att han icke intygar en handlings rättighet, utan att göra sig förvissad, att förhållandet är sådant. Jag vet visserligen att i gällande Bankoreglements finnes medgifvet, att äfven enskild man, för hvilken *styrelsen* hyser förtroende, får utfärda bevis om personers vederhäftighet för lån; men jag har dock föreställt mig, att denne man borde vara någon annan, än den som med sjelfva låneaffären hade att skaffa, och kanske till och med icke någon af dem som finnas vara tecknade såsom vittnen under sjelfva lånehandlingen, så vidt man vill iakttaga några förigtighetsmått, för att söka förekomma belånandet af förfalskade lånehandlingar. I öfrigt är det väl tydligt och klart, att denna åt styrelsen medgifna rätt, att lita på enskild persons *bevis* om *lånesökandens vederhäftighet*, icke nemligen kan utgöra någon ursäkt för en kommissionär att, i fråga om *handlingens rättighet*, åberopa samma persons intyg om *vederhäftigheten*, ty annat är väl frågan om en lånehandlings rättighet och annat frågan om de personers vederhäftighet, hvilkas namn finnas å handlingen — de sednare kunna ju vara fullt vederhäftiga för den summa, handlingen innehåller — men deraf följer väl icke att handlingen icke kan vara förfalskad.

Jag talade om försigtighetsmått till förekommande af falska handlingars belånande. Ja, huru mycket lättare har icke kommissionären, än sjelfva styrelsen, att kunna förekomma dessa förfalskningar, om han med mera noggrannhet granskade honom tillsända handlingar och icke, kanske ofta mot ett högt arvode, mången gång nog lättsinnigt tecknade intyg om handlingens rättighet — af fruktan att förlora den mångåriga kunden. — Och huru skall man kunna förvänta någon förändring i detta ofta öfverklagade förhållande, om den princip skulle af Riksdagen uttalas, att desse kommissionärer kunde komma ifrån sin betalningsskyldighet i detta fall, endast de gjorde ansökning derom hos Banko-Utskottet och dervid fogade ett tillstyrkande från styrelsen, som möjligen, vid något tillfälle, kunde anse sig höra understödja ansökningen, för att icke sjelf blifva föremål för någon efterräkning, hvilket åter alltid synes kunna inträffa, om styrelsen antager för godt en kommissionärs intyg om rättigheten af lånehandlingar, lydande å större belopp, än som motsvarar den summa, hvarför denne kommissionär kan anses vederhäftig, emedan, för den händelse att lånehandlingarne äro förfalskade, betalningsskyldigheten, efter hvad jag redan visat, drabbar denne kommissionär, och derest tillgång hos honom saknas, måste slutligen återfalla på styrelsen, som sålunda begått den oförsigtighet, att antaga en person vara vederhäftig för mera än han verkligen eger.

Vare det likväl långt ifrån min tanke, att uti ifrågavarande fall vilja kasta någon skugga på styrelsen — hvad jag yttrat är endast för att visa, hvartill nämnda princip kunde leda.

Vidare har Jacobsson åberopat, att hans ekonomiska ställning skulle i synnerlig mån rubbas, om han måste utbetala ifrågavarande summa. Ja! jag medger villigt, att jag har mycket deltagande för alla, hvilka icke

kunna fullgöra sina förbindelser; men utom det, att jag hyser den säkra öfvertygelse, att Jacobsson med en inkomst enligt företedd taxeringslängd af nära 9,000 R:dr och derjemte egare till ett kapital af 30,000 R:dr, kan med fästadt af-seende tillika å den ort, der han är boende, lättligen blifva hjälpt utur ögonblickets förlägenhet, utan att behöfva äfventyra sitt bestånd, — så tror jag, att man, i fråga om bortskänkande af Statens medel, icke får låta hänföra sig alltför mycket af de känslor, man kan af medlidsamhet hysa för sina medmenniskor. Må i detta fall den enskildes kassa öfva barmhertighet, så långt den kan, men icke bör man låta känslorna i detta fall få något insteg i statskassan, ty då kanske den tid icke är aflägsen, att man möjligen kan undgå att behöfva yttra sig, på hvad sätt bankovinsten skall användas.

Men denna fråga har äfven en annan sida, som jag icke kan undgå att vidröra, enär den kanske för många bland Eder, mine Herrar, är obekant — nemligen den stora inkonsequens, för hvilken Svenska folkets Representanter nu skulle blottställa sig, om ifrågavarande afskrifning beviljades. Med detta afser jag den åsigt, som uti en fråga af aldeles enahanda beskaffenhet, som den föreliggande, gjorde sig gällande så väl inom Banko-Utskottet som bland alla Riksstånden för icke längre tid tillbaka än vid 1865 och 1866 årens riksdag, och således för ungefär tvänne år tillbaka.

Vid nämnda riksdag väcktes nemligen förslag om eftergift för en vaktmästare i någon af embetsverken här i hufvudstaden, jag tror i sjelfva Banken. af 4,520 R:dr som han ansåg sig böra ansvara för det han, likasom Jacobsson, i sin egenskap af kommissionär för en lånesökande i Diskonten, meddelat intyg om rättigheten af fem lånehandlingar, hvilka sedermera befunnos förfalskade och som han erhållit från denne lånesökande, hvilken vid föregående riksdagar varit ledamot i hedervärda Bondeståndet och derjemte Statsrevisor, i ändamål att till Bankens Diskontkontor härstädes inlemmas. Detta anspråk, som icke understöddes af styrelsen öfver samma kontor, ogillades af Banko-Utskottet och dess afstyrkande godkändes af alla Riksstånden, utan diskussion, med undantag inom Bondeståndet, der några ledamöter höjde sin stämma för bifall till anspråket, såsom det vill synas, för att söka hjälpa den person, hvilken satt för mycket förtroende till en deras fordna ståndskamrat.

Vill man nu anställa jmförelse emellan förhållandena i dessa frågor, så visar sig att olikheten består deruti, att den ena frågan angår befrielse för en vaktmästare, med kanske 6 å 800 R:drs inkomst — narrad af en f. d. ledamot i ett Riksstånd — och afsåg något öfver 4,000 R:dr. Den andra åter berörer en Bankens tjänsteman med 8 å 9,000 R:drs inkomst, af hvilken man borde med skäl vänta större förmåga än hos vaktmästaren i fråga om granskning af lånehandlingar — och denne Bankens tjänsteman är bosatt i Göteborg och har blifvit narrad af *»en bonde»* — men summan angår 12,000 R:dr.

Jag lemnar åt en hvar, att häröfver vidare reflektera. Men jag bekänner öppet, att jag icke kan finna något giltigt skäl, hvarföre skänken skulle föräras åt den sednare, då den beröfvades den förre. Möjligen finnes ett skäl derutinnan, att den ene af sökanderne har många förespråkare, under det att den andre hade några få. Men, mine Her-

rar! ursäkta då den, som under utöfning af sitt embete har skyldighet att uteslutande hålla sig vid *saken*, men icke till *personerna*, att han icke kan låta hänföra sig af ett sådant skäl i en så vigtig principfråga, som den ifrågavarande.

Det höfves en lagstiftande församling, att, så vidt möjligt är, handla konsekvent. Jag medger likväl, att sådant icke alltid har sig så lätt, när man tager sig an att utdela presenter. Men derföre tror jag det är klokast och för framtiden nyttigast att icke beträda denna bana. särdeles i en för folket i allmänhet ganska bekymmersam tid, och då lösen för dagen är sparsamhet, ja! »sparsamhet», mine Herrar, med Statens medel. Må det ock slutligen ursäktas mig, om jag för principens skull hållit mig vid denna fråga längre, än som kunde anses behöfligt.

Mine Herrar! Jag har nu fullgjort mitt uppdrag att redogöra för mina åsigtter i denna förhandenvarande fråga. Det är möjligt, ja sannolikt, att de icke behaga alla. Men hvar finnes den, som göra alla till nöjes? För mig har det varit en pligt att uttala dem, och jag skulle således kunna sluta mitt yttrande. Men jag skulle likväl anse mig själf hafva illa fullgjort detta mitt uppdrag, om jag icke skulle våga ett försök, att få ifrågavarande förslag upphäfdt; och det är af sådan anledning som jag hos Herr Talmannen anhåller om proposition på mitt yrkande: att Riksdagen måtte afslå ifrågavarande ansökning.

Herr Ekman, Johan Jakob: En del af de skäl, som den föregående talaren anført för afstyrkande af förevarande förslag, har jag redan förut vid frågans behandling i Banko-Utskottet haft tillfälle afhöra. Jag erkänner att uppgiften om den bevillning, hvartill häradsförhöfningen Jacobsson blifvit taxerad, och hvarom intyg hos Utskottet företeddes, gjorde Utskottet tveksamt, om det skulle kunna sätta lit till hvad styrelsen vid länekontoret i Göteborg i sådant afseende anført; och infordrades af sådan anledning yttrande från bemälda styrelse, som vidhöll hvad den i sitt förut afgifna yttrande anført och fortfarande tillstyrkte afskrifningen af Jacobssons ifrågavarande skuld, under uttalande af den öfvertygelsen, att han ej skulle kunna betala den utan en högst väsendtlig rubbning i hans ekonomiska ställning. Att så är förhållandet tror jag man icke har skäl att betvifla. Den föregående talaren har antagit, att Jacobsson eger ett kapital af 30,000 R:dr. För min enskilda del måste jag bekänna, att jag icke eger någon visshet om han har något kapital, större eller mindre, men jag har ingen anledning förmoda att han eger mer än sitt lösörebo; och den omständigheten, att han de sednare åren varit taxerad för kapital af 60,000 R:dr, som för år 1867 nedatts till hälften, synes mig icke, i betraktande af åtskilliga förhållanden, ega den afgörande betydelse, att man derpå bör grunda sin opinion om Jacobssons förmögenhetsvilkor. Att han icke besvärat sig öfver den honom påförda beskattning såsom för hög kan väl anföras såsom bevis för antagandet att han själf icke ansett sig för högt beskattad, men härvid torde ej böra förbises, att Jacobsson svärligen kunnat veta på hvilka grunder taxeringen blifvit verkställd. Åtminstone har rubriken i hans skattsedel »bevillning för inkomst af kapital och arbete» icke gifvit någon ledning för bedömandet om och till hvad belopp han antagits ega kapital. Om ock Jacobsson ansett den

inkomstsumma af 11,150 R:dr, hvarför han är 1866 påförts bevilling, vara för högt beräknad, har han dock icke brytt sig om att deröfver besvära sig, då han icke vetat om och i hvad mån han vid taxeringen antagits ega särskildt kapital. Sådant kan ju förhållandet åtminstone tänkas hafva varit och för min del har jag icke det ringaste skäl att betvilla det.

Vidkommande påskriften af intyget ä de sedermera såsom falska befunna lånehandlingarne, tror jag, att man är fullt berättigad och äfven skyldig att antaga, det Jacobsson ej haft ringaste anledning betvilla handlingarnes rättighet, särdeles om man dervid tager i betraktande det bevis, Jacobsson bland annat företett, nemligen det af Kongl. Göta Hofrätt meddelade utslag, hvaraf ådagalägges, att Johannes Jansson, som till Jacobsson insändt ifrågavarande förfalskade handlingar och i 15 år besörjt låneoperationerna i sin hemort, åtnjutit stort anseende för redbarhet, ordentlighet och vederhäftighet; och jag kan ej sinna, att Jacobsson mer än någon annan haft skäl att ifrågasätta Janssons hederliga tänkesätt utan tvärtom haft all anledning tro, det han var en särdeles aktad och redbar man, till hvilken förtroendet gick så långt, att intyg från honom om lånesökandes och löftesmäns vederhäftighet togos af bankstyrelsen för godt. Under sådana förhållanden kunde det så mycket mindre hafva ifrågakommit, att Jacobsson, såsom den förste talaren antydde, skulle hafva misstänkt lånehandlingarnes äkthet och, för att härom förskaffa sig visshet, skriftvexla med vederbörande kronobetjent eller Konungens Befallningshafvande, som ju Johannes Jansson haft dessa låneoperationer att besörja och insändt handlingarne till Jacobsson. Jag tror derföre, att, då Johannes Jansson under så lång tid åtnjutit både sin orts och bankstyrelsens förtroende, Jacobsson sväriligen kunnat misstänka rättigheten af de handlingar denne insändt. För min del anser jag verkligen, att sådana mildrande omständigheter i detta fall förekommit, att Utskottet, på sätt som skett, kunnat tillstyrka Riksdagen att efterskänka en del, t. ex. en tredjedel, af den fordran Staten ostridigt eger hos Jacobsson på grund af hans intyg om de förfalskade handlingarnes rättighet. Den siste talaren har ock medgifvit, att fall kunna gifvas, der en sådan eftergift å Statens sida må ske och ett sådant fall tror jag detta vara. Här är ju icke fråga om Jacobssons lagliga skyldighet att betala, utan frågan är om mildrande omständigheter förefinnas, som ur billighetens synpunkt tala för eftergift af en del utaf hans skuld. Den siste talaren har väl anført ett exempel från föregående riksdag, då i ett dylikt fall, som detta, eftergift icke beviljades. Det må så vara och jag känner icke huru härvid förr tillgätt, men jag anser mig likafullt skyldig och berättigad att i hvarje förekommande fall rätta mig efter de deri sig företeende omständigheter och låta mitt omdöme deraf bestämmas, som derföre icke behöfver blifva mindre riktigt, om det ock vid ett ytligt betraktande kan synas vara inkonseqvent eller mindre följdriktigt, jemfördt med andra fall. Från föregående ständsriksdagar och den sista riksdagen kunna många fall framdragas, der Staten beviljat dylika eftergifter.

För öfrigt tror jag, att man visar sig tillräckligt sträng och statuerar ett varnande exempel för framtiden, när man låter Jacobsson vidkännas den ganska betydliga andel i förlusten, som Utskottet föresla-

git; och det skulle i sanning synas mig vara alltför hårdt om denne person, som redan betalt en del, skulle nödgas till fullo gälda hela det belopp, hvarför han oförvålladt råkat i betalningsansvar, och ännu hårdare vore det, om han, derföre att han origtigt fått betala bevilling till större belopp än vederbort, skulle anses hafva sådana förmögenhetsvilkor, att eftergift icke må ifrågakomma.

Då nu, såsom jag redan haft äran nämna, ingen den ringaste anledning förefinnes, utan tvärtom erhållna upplysningar tala för det antagande att Jacobsson utom sitt lösörebo icke eger något kapital och ej, utan att äfventyra ekonomiskt obestånd, kan utbetala hela det ifrågavarande beloppet, är det på detta och öfriga af Utskottet anförda skäl som jag anser att någon eftergift bör beviljas, och hvad vidkommer storleken af det belopp, som sålunda skulle efterskänkas, tror jag att Utskottet gått en riktig medelväg. För min del vill jag icke gå längre, emedan för stor eftergift icke innebure tillräcklig varning för vederbörande. Men det förslag Utskottet tillstyrkt synes mig vara på en gång både billigt och tillräckligt strängt. Detta beror dock på hvars och ens uppfattning af förhållandena, men efter min kan jag icke annat än biträda hvad Utskottet i detta Betänkande föreslagit.

Herr Wallenberg: Jag har egentligen begärt ordet för att fästa uppmärksamhet på den lyftade fliken af den slöja, som hvilat öfver denna utlåningsgren inom Riksbanken. Här ser man en kommissionär med sina vederlikar och underkommissionärer, som lita den ene på den andre och af hvilka den siste inlemnaren är den inför Bankstyrelsen ansvarige. Detta är ett system, som leder hvarken till Riksbankens eller låntagares verkliga fördel, ty kostnaden för låntagaren blir härigenom mer betungande än om han finge komma i mera direkt beröring med Riksbanken, såsom det numera tillgår i de enskilda bankerna.

Om Riksbanken på denna utlåningsrörelse genom diskonten toge 6 procent i stället för 5 med omsättningsrätt, finge Riksbanken derigenom en ökad ränteinkomst af 96,000 R:dr till betäckande af alla kostnaderna för den direkta korrespondensen med kunderna och till beredande af högre aflöning åt de tjänstemän i Banken, som i anseende till den nuvarande otillräckliga lönen måste genom kommissioner skaffa sig ytterligare inkomster. Vederbörande styrelse och tjänstemän behöfde då icke, såsom länekontoret i Göteborg, framkomma med sådana anspråk och anföra sådana omständigheter, som här skett, då styrelsen öfver nämnda kontor yttrar, att, då tjänstemännen derstädes i anseende till den ringa aflöning de åtnjuta och hvilken är otillräcklig för deras bergning genom utförande af länekommissioner kunna förskaffa sig hvad till deras uppehälle erfordras, så har det allenast med afseende på denna sednare biförtjänst kunnat lyckas verket att till tjänstemän erhålla personer med den förmåga och redbarhet, som för ett penningeverk erfordras.

Sådant är systemet. Man erkänner rent af, att tjänstemännen äro otillräckligt aflönade och att de derför äro berättigade att skaffa sig inkomster genom länekommissioner, men utfäster dervid såsom vilkor, att kommissionären är ansvarig för länehandlingarnes rigtighet. För Bankens trygghet anses det nödigt att hafva en sådan kommissionär, så att styrelsen sjelf är befriad från besväret att undersöka och förskaffa sig

ytterligare visshet om lånedokumenternas äkthet. Jag frågar, om ett sådant system är sundt.

I och för sig anser jag denna fråga, huruvida Staten bör efterskänka några tusen Riksdaler åt en banktjensteman, som är mer eller mindre oskyldig till den inträffade förlusten, vara af ojemförligt mindre vigt än den att Kammaren och Riksdagen må fästa tillbörlig uppmärksamhet på det felaktiga systemet och söka få detsamma rättadt, ty, såsom det nu tillgår, är det både för Riksbanken och låntagarne olämpligt. Jag är öfvertygad om att, i fall låntagarne sammanräknade alla sina kostnader för dessa så kallade billiga lån, det skall befinnas, att dessa blifva dem ganska dyra.

Vid hvad styrelsen öfver lånekontoret i Göteborg i denna sak anført tror jag att man icke har skäl att fästa så synnerligt stort afseende, emedan, om jag så får säga, styrelsen här vittnar i egen sak, ty i Bankoreglementet finnes en §, så vida den icke blifvit upphäfd, — hvilket jag icke har anledning förmoda — deruti det föreskrifves, att styrelsen bör åt ingifna lånehandlingar, förrän lån beviljas, egnaden sorgfälligaste granskning. Af den utredning i ämnet, Utskottet lemnat, framgår tydligt, att af 72 reverser som blifvit belänta till ett sammanlagt belopp af 27,960 R:dr, 46 stycken sedermera befunnits vara falska. Vid ett sådant förhållande kan med fog ifrågasättas, huruvida den granskning, som i sista hand ålegat Bankstyrelsen, i afseende å dessa lånedokument, blifvit med vederbörlig noggrannhet verkställd. Mig förefaller det åtminstone, som Styrelsen haft all anledning att söka få denna obehagliga affär afgjord så fort som möjligt och utan vidare utredning af saken komma ifrån densamma: hvarföre styrelsen ock med skäl förordat afskrifning af Jacobssons härigenom uppkomna skuld och velat fästa allmänna medlidandet vid hans ställning och ifrån sig rigta de blickar, som eljest bort falla på styrelsen sjelf.

Om man jemför hvad i Utskottets Betänkande för öfrigt förekommer med den utredning af saken den förste talaren lemnat, tror jag, att man har svårt att komma till annat resultat än att tillstyrka afslag å hvad Utskottet hemställt. Sorgligt är det visserligen att här behöfva statuera ett exempel. Men, förrän några mer eller mindre skyldige blifva offer för detta felaktiga system, fruktar jag att vi icke kunna motse en förändring af detsamma.

På dessa skäl kan jag icke annat än förena mig med den förste talaren och yrka afslag.

Herr Wijkander: Två af Banko-Utskottets ledamöter hafva redan yttrat sig, men då jag icke står på samma linie som någondera af dem, tillåter jag mig att äfven uttala min upplåtning af den föreliggande frågan. Den förste talaren ställde sig på rättsgrund; och gör man det, så är det gifvet, att Jacobsson skall betala allt hvad Banken i följd af hans påskrift om rigtigheten af de sedermera falska befunna handlingarne kommit att förlora. Men jag tror icke att Representationen i en fråga af sådan beskaffenhet, som den förevarande bör stå uteslutande på rättsgrund. Riksdagen är väl icke att anse såsom en domstol, utan torde

torde äfven böra taga andra omständigheter i betraktande, t. ex. billighetsskäl.

Den andre ledamoten i Utskottet har, i likhet med Utskottets majoritet, hvars uppfattning återfinnes i Betänkandet, hufvudsakligen betonat de ömmande omständigheterna, värdjat till medlidsamheten och kanske alltför mycket framhållit den förmenta bristen på enskild förmögenhet hos den person, hvarom här är fråga m. m. Ännu mindre riktig torde en dylik uppfattning vara, då Riksdagen behandlar en rent administrativ fråga, hvilken icke får eller kan blifva en välgörenhetsaffär. Äfven emot den sistnämnde talaren framhåller jag derföre billighetsskäl, såsom motsats emot hvad han anför. Men hvarföre, frågar man, är det då billigt att medgifva afskrifning i detta fall. Jo, derföre, mine Herrar! att Bankoreglementet uti dess 61 § 9 mom. bland annat innehåller följande: »Hvarje reversal, ehvad det utgifves för nytt lån eller omsättning af redan erhållet, skall, derest läntagares och löftesmäns vederhäftighet ej är af styrelsen känd, eller den erbjudna panten icke, ensam för sig, anses innefatta fullgod säkerhet, vara försedt med antingen officiellt intyg af länsstyrelse, eller lälandet, af domhafvanden i orten, eller i stad, af magistraten eller borgmästaren, den sednare ä embetets vägnar, eller ock med af enskild man, för hvilken styrelsen hyser fullt förtroende, utfärdadt bevis om hvardera personens vederhäftighet för det sökta lånet».

Då nu vid den ganska allvarliga granskning, som detta ärende inom Utskottet upprepade gånger erhållit, det blifvit ädagalagdt och äfven af de förfalskade handlingarne synes, att Johannes Jansson under flera år åtnjutit det förtroende af styrelsen öfver länekontoret i Göteborg att han verkligen fick utfärda sådant vederhäftighetsbevis, som det af mig anförda mom. i nämnda § af Bankoreglementet innehåller, så torde det vara ganska ursäktligt för ombudsmannen, om äfven han trodde på denna persons ärlighet, och torde det vara billigt att Banken och ombudsmannen dela förlusten till hälften hvardera. Efter mitt förmenande hade det visserligen varit med både rättvisa och billighet förenligt att ledamöterna i styrelsen öfver länekontoret fått vidkännas ena hälften och ombudsmannen den andra hälften af ifrågavarande förlust. Men nu kan man ej vända sig med några anspråk mot bemälda styrelse, ty den har för längesedan erhållit décharge för sina åtgärder under den tid beläningen af de falska handlingarne skedde.

Det är sålunda, emedan den person, åt hvilken ombudsmannen ombesörjde dessa läneaffärer, hos bankstyrelsen åtnjöt det förtroende att hans vederhäftighetsbevis togs för godt, som jag, om äfven efter mycken tvekan, jag erkänner det, biträdt Utskottets förslag.

Hvad särskildt den förste talaren påstod, att Kammararen borde *med ogyllande* af Betänkandet afslå ansökningen om eftergift, vågar jag hemställa om skäl till ett sådant klandervotum förefinnes? Nog har Utskottet utredt frågan och att Kammararens pluralitet möjligen har en skiljaktig uppfattning af sjelfva saken, kan väl endast föranleda till rent afslag?

Jag yrkar bifall till Betänkandet.

Grefve Lagerberg: Utan att vilja eller kunna ingä i bedömande af frågans juridiska sida, ansåg jag mig pliktig att tillse, huruvida sådana bevakande omständigheter i förevarande mål förekommit, att eftergift till större eller mindre belopp af Statens fordran borde medgifvas. Detta tror jag vara förhållandet här. Vår lagstiftning tillåter i vissa fall så kallade "ansvaringar". En sådan tjänsteman är Jacobsson. Hans ringa lön vid diskontkontoret nödgar honom tillika vara kommissionär åt lånesökande, för att skaffa sig nödiga inkomster. I sådan egenkap tecknar han intyg om rättigheten å de reversaler, som från låntagare till honom insändas och af honom till Banken inlemmas. Sedermera befinnas handlingarne, hvilka likväl förut skola vara af bankstyrelsen granskade innan de godkännas, vara förfalskade och på grund häraf anses den, som intygat deras äkthet, stanna i juridiskt ansvar till styrelsen för den Banken härigenom tillskyndade förlusten. Denna ansvarsskyldighet tilltror jag mig visserligen icke kunna med säkerhet bedöma. Men efter min uppfattning tror jag den vara underkastad mycket tvifvel. Såsom ledamot i Banko-Utskottet vet jag att flera mål af ungefärligen enahanda beskaffenhet som detta blifvit dragna under både lägre och högre domstolars pröfning, och min öfvertygelse är att t. ex. Jacobssons sterbhus svärligen skulle kunna åläggas någon betalningsskyldighet för ifrågavarande summa.

Hvad nu beträffar den moraliska sidan af saken, torde man ej kunna frånga, att styrelsen, som i förtroende till inlemnarens intyg om handlingarnes rättighet beviljar lån på dokumenter, hvilka sedermera befinnas falska, har full rätt att hålla sig till inlemnaren; också har Jacobsson erkänt sig skyldig till betalningsansvar.

För att i någon mån kunna bilda mig ett omdöme öfver Jacobssons ifrågavarande ansökning, och om det ej kunde förefinnas billighetsskäl att befria honom från betalningen, har jag sökt skaffa mig underrättelser, huruvida Johannes Jansson varit en så pass kvalificerad person att i denna omständighet kunde finnas en ursäkt för Jacobssons handlingssätt. Nå väl, jag erhåller då den upplysning, att Johannes Jansson är en person, som i 15 år haft ordentliga affärer med diskontkontoret; att han åtnjutit stort anseende i sin ort för redbarhet och vederhäftighet; att han var känd såsom en rik och driftig jordbrukare; att Konungens Befallningshafvande i orten vitsordat honom såsom en ordentlig och pålitlig man, den der hade i uppdrag att besörja alla ortens låneoperationer så väl i Göteborg som andra platser; och att han till och med låg i affärer med åtskillige af Göteborgs förnämste och qvickaste affärsmän, som han äfven lurade; att han, enligt företedda intyg, hade affärsförbindelser med Lidköpings och Mariestads enskilda banker, eller med ett ord var en sådan person att Jacobsson icke kunnat annat än med fullt förtroende till Janssons redbarhet teckna intyg om rättigheten af de lånehandlingar denna insändt.

Vill man vidare tillse, huruvida eljest några billighetsskäl tala för eftergift af någon större eller mindre del af Statens fordran, så företer sig, att Jacobsson är obemedlad med familj om 7 barn, att han på heder och tro försäkrat, att han icke eger någon enskild förmögenhet, att han, för att betala dessa 12,000 R:dr, skulle tvingas afstå sitt bo, och möjligen blifva ruinerad, att han i 21 år till Bankens fromma med nit,

redlighet och skicklighet skött sin tjänst, och då synes mig den billighets-känsla, som dikterat mitt beslut i frågan ej hafva varit opåkallad; och önskar jag därför med min röst biträda Utskottets förslag, dertill jag hoppas, att Kammaren äfven vill lemna sitt bifall, hvaremot jag icke för min del finner hvarken nödigt eller lämpligt att, såsom Herr Wallenberg yttrat, Kammaren skall här statuera ett exempel för att få ett i hans ögon felaktigt system rättadt eller förändradt.

Herr Ekman: En föregående talare, som för sin del afstyrkte bifall till Utskottets ifrågavarande förslag, har begagnat sig af tillfället för att uttrycka klander mot det nu rådande systemet inom Riksbanken och dess länekontor samt ogilla tjänstemännens aflöningsätt, som föranleder dem att söka tillfällig inkomst genom att åtaga sig uppdrag af den länesökande allmänheten. Jag vill nu ej yttra mig om, huruvida det är lämpligt eller ej, att Bankens tjänstemän på detta sätt gå allmänheten tillhanda, men jag tror, att det är omöjligt åstadkomma någon förändring i denna gängse praxis, annorledes än genom att höja tjänstemännens löner. Häradshöfdingen Jacobssons lön uppgår icke till mer än 2,000 R:dr ärligen; och han har därför rent af varit nödgad att göra sig till kommissionär för de länesökande, för att derigenom bereda tillgångar att uppehålla sig och sin familj. Jag vet verkligen icke, hvad man skulle säga om ett förbud för Bankens tjänstemän att befatta sig med dessa kommissionsaffärer, då man vet, att många personer, som äro rent af förbjudna att befatta sig med dylika affärer, dock drifvit sådana i ganska stor skala, ehuru ej i eget namn. Hvad der-efter beträffar samme talares förslag, att de länesökande borde direkt vända sig till Banken, så är detta ingalunda nytt, ty ett sådant har redan emanerat från Fullmäktige och blifvit behandladt i Banko-Utskottet, hvarifrån vi snart hafva att emotse ett Betänkande i frågan. Ett sådant förslag kan dock ej genomföras, utan att man i och med detsamma gör sig betänkt på att bereda tjänstemännen någon ersättning för de inkomster, som de till följd deraf komma att gå miste om.

Vidare har samme talare åberopat 56 § i Bankoreglementet såsom grund för påståendet, att styrelsen vid länekontoret skulle äligga skyldighet att ersätta en del af den förlust, Banken genom ifrågavarande falska lånedokumenters belånande tillskyndats. Jag tager mig friheten att i detta afseende anföra ordalagen i nämnda §; de hafva följande lydelse i 4 mom.: »Men ehuru styrelsen således eger att af inlemnaren fordra ersättning för hvad som utgifves å ett dokument, hvilket sedermera styrkes vara falskt, bör likväl styrelsen icke af förtroende till honom, hvem han än vara må, underlåta att sorgfälligt iakttaga den granskning af ingifna lånehandlingar, hvarigenom både förlust för Kontoret och andra personers oförskylda lidande säkrast förekommes».

Häraf synes det, att styrelsens skyldighet att betala icke inträder förr än i andra rummet; och den kan således ännu icke ifrågasättas, så länge det icke blifvit ådagalagd, att häradshöfdingen Jacobsson saknar tillgångar att ersätta Bankens förlust. Den ersättningsskyldighet, som Utskottet ansett häradshöfding Jacobsson böra äläggas, kommer troligen ej att blifva utan menliga följder för hans ekonomiska ställning; och att utsträcka den utöfver det belopp, Utskottet funnit skäligt, endast för

att derigenom statuera ett exempel och visa nödvändigheten af en ändring i det nuvarande systemet, synes mig vara hvarken rättvist eller billigt. Jag tror att det blir tillräckligt kännbart för härads höfding Jacobsson att, på sätt Utskottet föreslagit, utbetala 4,635 R:dr, förutom de 2,730 R:dr 95 öre, han redan erlagt.

Herr Wærn: Jag har verkligen hesiterat, om jag skulle yttra mig i denna fråga, emedan jag, då såväl den föregående talaren, som jag, äro boende uti samma stad som härads höfding Jacobsson, föreställt mig att hos en eller annan den tanken kunde uppstå, att mina ord förestafvades af personlig vänskap eller något lokalt intresse att han måtte bli hjälpt. Jag anser mig därför böra anmärka, att jag knappast känner härads höfding Jacobsson och ej haft något samtal med mina valmän om honom. Visserligen har jag i Göteborg förnunnit att, beträffande härads höfdingen Jakobsson, åtskilliga rätt ömmande omständigheter förekomma och att om hans redbarhet endast finnes en tanke, men detta är också det enda lokala inflytande som i denna fråga inverkar på mig.

Jag har varit i tillfälle att genomläsa det af Banko-Utskottet vid en föregående riksdag afgifna Betänkande i en likartad fråga, vid hvars behandling Ständerna funno för godt att afslå begäran om efterskänkande af en fordran utaf enahanda beskaffenhet, som den förevarande, och hvilket Ständernas beslut af en föregående talare återopats såsom prejudikat i denna fråga. Af Betänkandet, som afsåg ett belopp af 4,520 R:dr, som en vaktmästare Forslund utgifvit till Banken såsom ersättning för den förlust, Banken lidit genom att lemna ett lån mot en af Forslund inlemnad falsk lånehandling, ser man, att Bankens styrelse afstyrkt den gjorda ansökningen, samt att penningarne redan blifvit af Forslund inbetalda. I motionen, som innesfattade ansökningen, begärdes ej heller att Forslund skulle befrias från skyldigheten att utgifva beloppet, utan att någon godtgörelse skulle honom beredas för hvad han redan utbetalt; och man grundade framställningen hufvudsakligen derpå, att förfalskningen varit så illa verkställd, att det vittnade om en hög grad af förbiseende att densamma af vederbörande icke blifvit upptäckt. Förhållandet i detta och nu förevarande fall äro således väsendtligen olika. Penningarne voro af Forslund redan inbetalda och skäligen anledningar synas hafva förefunnits att misstänka, att en förfalskning egt rum. Härads höfding Jacobsson har deremot icke varit i stånd att inbetala det ifrågavarande beloppet, och lånedokumenterna hafva blifvit till honom öfverlemnade af en person, som under 15 års tid åtnjutit ett obegränsadt förtroende i sin hemort, hvars flesta låneaffärer han synes hafva haft om händer: hvadan ingen skäligen anledning för härads höfding Jacobsson förefunnits att ifrågasätta dokumenternas äkthet. Den omständighet, som man velat lägga Herr Jacobsson till last, nemligen att de flesta af skuldebrefven varit bevittnade af samma två personer från olika socknar, bevisar ej heller något i saken, emedan personer, som drifva en större kommissionsrörelse, vanligen pläga på vissa utsatta dagar emottaga sina klienter och då uppsätta de handlingar, som skola användas, hvarvid till deras bevittnande naturligtvis anlitas några af de personer, som vid tillfället äro tillstädes.

Hvad beträffar Herr Wallenbergs anmärkning om det olämpliga i

det system, som för det närvarande inom Banken följes, så medger jag gerna, att systemet icke är sådant, det borde vara. Men deremot kan jag ej gå in på, att en Bankens tjänsteman skall plikta för det bristfälliga i systemet; snarare bör väl Banken sjelf få vidkännas följderna deraf. Att Jacobsson deremot äfven får lemna *någon* ersättning, anser jag vara på sin plats och lända såväl honom som andra till varnagel, men denna ersättningsskyldighet bör ej lämpligen drivas så långt att mannens ekonomiska bestånd helt och hållet undergräfvades. Den medelväg, Utskottet föreslagit, synes mig vara den rätta att följa; och jag föreställer mig, att ett antagande af Utskottets förslag, att Jacobsson ersätter hälften af det bristande beloppet och Banken återstoden, hvarken för framtiden kan blifva ett farligt prejudikat och ej heller gifva skäl åt den meningen, att Kammaren i detta fall mera lyssnat till det goda hjertats; än rättvisans och förståndets röst.

Herr Schartau: Om jag också ej har något emot, att man i det allmänna lifvet lyssnar till känslans röst, så tror jag dock, att man i en offentlig öfverläggning, som denna, ej bör låna denna röst ett alltför villigt öra. Ehuru jag i detta fall medgifver, att åtskilliga omständigheter förekomma, som tala för häradshöfdingen Jacobssons befrielse till större eller mindre del från denna betalningsskyldighet, som enligt lag onekligen äligger honom, synes det mig alltså, att man ej får se saken från det personliga deltagandets synpunkt, i detta fall lika litet som i andra.

Här har blifvit sagdt, att det skulle vara diskontstyrelsens uppgift, att sjelf se till, det ej falska dokumenter blefve belånade; och jag medgifver att, enligt både äldre och nyare Bankoreglementen, har det tillkommit och tillkommer det direktionen såväl för Bankodiskonten härstädes som vid länekontoren att hafva ögonen öppna, så att någon förlust ej tillskyndas Banken genom antagande af falska lånehandlingar. Men för den, som någon längre tid deltagit i Bankens diskontförrelse, torde det icke vara obekant, med hvilka stora svårigheter granskningen af dessa handlingar är förknippad. Sjelf har jag, såsom under många år ledamot i Bankens öfverstyrelse och diskontförvaltning, varit i tillfälle att se en ofantlig mängd lånehandlingar, som af direktionen pröfvats, och jag kan försäkra, att synnerligast de från landsbygden insända äro af sådan beskaffenhet, att mau ofta stadnar i villrådighet, om de kunna antagas såsom rigtiga eller ej. Reversalen äro vanligen så lika hvarandra, att man har svårt att dem emellan göra någon skilnad, hvilket allt kommer af allnogens bristande skrifkunighet och ringa förmåga att uppsätta dylika handlingar. Det har derföre ansetts vara af en väsendtlig vikt, att inlemnaren är pålitlig; och vanligtvis anser man, beträffande handlingarnes äkthet, en större trygghet beredas genom kännedom om inlemnarens karakter och ställning än genom en granskning af dokumenterna, som dock alltid måste blifva ofullständig eller opålitlig. Det är derföre nödvändigt att, så länge man bibehåller omsättningslånen såsom en gren af Bankens rörelse, man icke borttager några af de i öfrigt rätt svaga kontroller å lånehandlingarnes rigtighet, som för närvarande finnas.

Det är ganska sannt, att ombudsmännen inom diskontverket och

äfven de vid länekontoren hafva ringa löner; också har fråga mer än en gång varit om en löneförhöjning, men man har icke kommit till något resultat, just af den anledningen, att, huru man än höjde lönerna, man dock ej skulle kunna bereda dessa Herrar en inkomst, motsvarande den de nu veta förskaffa sig genom att uppträda såsom kommissionärer för den länesökande allmänheten. Jag kan ej heller finna annat, än att, då dessa personer sökt och tillträdt sina tjenstebefattningar med de ringa lönerna, dermed varit en spekulatiön förenad att förtjena desto mera på kommissioner, och hafva de gifvit sig in i en affär, måste de ock underkasta sig dess chancer. Om de således under vanliga förhållanden skörda eu icke ringa vinst, måste de å andra sidan vidkännas åtföljande förluster.

Af dessa skäl och då det tillika blifvit upplyst, att vid en föregående riksdag de respektive Riksstånden afslagit en ansökan, som då framställdes i en likartad fråga afseende en fattig vaktmästare, kan jag ej finna annat än att Riksdagen, hvilken såsom lagstiftande församling bör se till att konsekvenserna bevaras, har grundad anledning att afslå den begäran om afskrifning, som nu blifvit framställd.

Her Heijkensköld: Det synes mig, som om de föregående talarne i denna fråga icke fästat tillräckligt afseende vid de årliga inkomster, hvaraf härads höfdingen Jacobsson varit i åtnjutande. Det är är ådagalagdt, att dessa uppgått till emellan 10,000 och 11,000 R:dr. Han har innehaft sin tjenst i 20 år; och om det än ej är sannolikt, att alla åren varit lika inbringande som de sednaste, bör man dock kunna antaga, att hans inkomster alltjemt varit ganska betydliga. En per on, som nu hemtat sina inkomster från så riskabla affärer som att inlemna länehandlingar under ansvar för deras rigtighet, bör ock, enligt min öfvertygelse, hafva varit betänkt på möjligheten att göra förluster, och att alla länetransaktioner icke kunde lyckas. Han borde derföre hafva afsatt något af de årliga inkomsterna för att betäcka dessa förluster. Han hade då handlat omtänksamt, och det hade obestriddligen varit hans skyldighet. Då han emellertid uppgifvit sig icke ega någon enskild förmögenhet eller någon summa i reserv, för att godtgöra Banken, så är detta en omständighet, som ingalunda länder till hans beröm, ehuru väl länekontorets styrelse lemnat honom goda vitsord om noggrannhet och ordentlighet. Han har föreburit såsom orsak till sin bristande betalningsförmåga, att hans inkomster åtgått till de årliga lefnadsbehofven, hvilket enligt min tanke stämplar honom såsom en klen hushållare. Här har sagts, att han eger flera barn. Näväl, dessa äro väl ej alla födda på en gång och hafva väl till en början kostat mindre, både att underhålla och uppfostra, hvadan han synes mig hafva haft så mycket mera skäl att spara, medan tid var, i stället för att år efter år upplefva alla sina inkomster.

Jag kan derföre icke annat än afstyrka bifall till Utskottets hemställan i första punkten: och vill jag, då andra punkten blifvit föredragen, göra särskild framställning beträffande de årliga afbetalningarne.

Sedan öfverläggningen härefter förklarats slutad samt Herr Grefven och Talmannen upptagit de derunder gjorda yrkanden å dels bifall till Ut-

skottets i förevarande punkt gjorda hemställan och dels afslag derå. framstälde Herr Grefven och Talmannen först proposition på bifall till Utskottets hemställan. hvarvid svarades många nej. blandade med ja. och sedermera proposition på afslag derå. då svaren utföllo med många ja, blandade med nej; och förklarades ja nu hafva varit öfvervägande.

Votering begärdes, i anledning hvaraf uppsattes och justerades följande voteringsproposition:

Den, som bifaller Banko-Utskottets hemställan i första punkten af Utlåntandet N:o 9, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, afslår Kammaren denna hemställan.

Sedan voteringspropositionen blifvit anslagen, verkställdes omröstningen; och befunnos vid dess slut rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja—30;

Nej—53.

2:dra punkten.

Friherre Tersmeden: Jemte det jag får reservera mig emot det hårda beslut. Kammaren nyss fattade, vagar jag anhålla, att, sedan den suama, Jacobsson skall inbetala. blifvit bestämd helt olika mot den Utskottet föreslagit. Kammaren måtte medgifva, det återbetalningen får ske under 4 år, med en fjerdedel af beloppet hvarterda året, så att en fjerdedel inbetalas före utgången af detta år, en fjerdedel före utgången af år 1869, vidare en fjerdedel före utgången af år 1870 och den sista fjerdedelen före 1871 års slut; äfvensom att Jacobsson, på sätt Utskottet föreslagit, måtte befrias från erläggande af upplupen och upplöpande ränta å beloppet, men med samma förbehåll att Jacobsson för betalningarnes fullgörande ställer säkerhet, som af styrelsen öfver länekontoret i Göteborg varder godkänd. På detta mitt förslag anhåller jag, att Herr Talmannen behagade framställa proposition.

Herr Heijkensköld: Då jag förra gången hade ordet, tillkännagaf jag min afsigt vara, att äfven yttra mig angående sättet huru det belopp borde inbetalas, som häradshöfdingen Jacobsson kunde anses skyldig att godtgöra Banken. Jag finner mig emellertid nu vara förkommen af den siste värde talaren och inskränker mig därför till att instämma uti hans förslag om beloppets inbetalande på 4 år.

Grefve Hamilton, Henning: Om Kammaren funnit skäl vara för handen att älägga häradshöfdingen Jacobsson gälda hela den brist, som uppkommit genom länetransaktioner, för hvilka han i viss mån måste anses ansvarig, ehuru väl något egentligt tjenstefel icke kunnat tillvitats honom, så synes det mig dock alltför strängt att älägga honom ärligen återbetala mera, än hela den lön, han af tjensten uppbär. Ersättnings-

beloppet uppgår till 12,000 R:dr, och fjerdedelen deraf öfverstiger hvad han i aflöning såsom länekontorets ombudsman ärligen åtnjuter. Om, under sådana förhållanden, inbetalningen skulle ske på fyra år, så tvingade man nästan Jacobsson att utvidga sin, af många såsom olämplig ansedda kommissionsrörelse, för att skaffa sig ej blott tillgångar till uppehälle, utan äfven, utöfver lönen, medel att göra de ärliga inbetalningarne. Då härtill kommer, att obestriddigen omständigheter förefinnas, som i hög grad tala till Jacobssons urskuldande, hemställer jag att betalningsskyldigheten åtminstone icke bestämmes så, att den öfverstiger den kontanta lön, han af Banken uppår. Dock torde det vara skäl, då återbetalningen, om Första Kammarens beslut skulle blifva Riksdagens, måste verkställas på annat sätt än Utskottet föreslagit, att återremittera punkten, på det Utskottet måtte blifva i tillfälle att pröfva, hvilket sätt må anses vara så väl det lämpligaste som med billighet förenligt och derom afgifva förslag. Jag anhåller derföre om återremiss.

Grefve Lagerberg: Skulle det blifva Kammarens beslut att återremittera denna punkt, så har jag för min del ej något deremot. Min önskan är likväl, att betalningstiden för häradshöfdingen Jacobsson måtte utsträckas ännu mera, än de begge första talarne föreslagit; och skulle jag af denna anledning vilja hemställa, att det årliga amorteringsbeloppet bestämdes till 1,500 R:dr, utan ränta, vid hvilket förhållande Jacobsson skulle å sin årslön få ett öfverskott af 500 R:dr. Om proposition härå får jag hos Herr Grefven och Talmannen vördsammast anhålla.

Herr Wallenberg: Jag instämmer med dem, som yrkat punktens återremitterande, och gör det så mycket hellre, som jag anser hufvudsaken i denna fråga icke vara att mer eller mindre hastigt aftvinga häradshöfding Jacobsson de penningar, han bör återgälda Banken, utan fastheldre att få en riktig princip antagen och tillämpad.

Friherre Tersmeden: Jag vill endast tillkännagifva, att jag afstår från begäran om proposition på det af mig nyss framställda förslag och förenar mig i yrkandet om återremiss.

Sedan öfverläggningen härefter förklarats slutad, yttrade Herr Grefven och Talmannen, att i afseende å den förevarande punkten hade yrkats dels af Herr Heijkenskjöld, att punkten måtte bifallas med följande förändrade lydelse: »att Jacobsson må medgifvas verkställa inbetalningen af ifrågavarande medel under åren 1868, 1869, 1870 och 1871 med en fjerdedel af hela beloppet före slutet af hvarje år; allt med etc.» (lika med Utskottets förslag); dels af Grefve Lagerberg, att Kammarerna måtte bifalla punkten med den förändring, att inbetalningen skulle ske med 1,500 R:dr om året, till dess hela beloppet blifvit guld; och dels slutligen, att punkten måtte till Utskottet återförvisas.

Härefter framställde Herr Grefven och Talmannen först proposition på bifall till Herr Heijkenskjölds yrkande, hvarvid svarades många nej jemte några ja, sedermera proposition på antagande af Grefve Lagerbergs förslag, då svaren likaledes utföllo med många nej jemte några ja,

och slutligen proposition på återremiss af punkten, hvilken proposition med ja besvarades.

Föredrogs änyo Banko-Utskottets den 21 och 24 dennes bordlagda Memorial N:o 10, i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut öfver Banko-Utskottets Memorial N:o 2, om verkställd granskning af Riksbankens tillstånd, styrelse och förvaltning.

Sedan undertecknad tillkännagifvit, att Andra Kammaren, vid den 24 dennes skedd föredragning af ifrågavarande Memorial, bifallit Utskottets hemställan i första punkten samt förklarat den i andra punkten föreslagna voteringspropositionen till följd häraf hafva förfallit; lade Första Kammaren, uppå gjord proposition, Banko-Utskottets förevarande Memorial till handlingarne.

Vid änyo skedd föredragning af Banko-Utskottets den 21 och 24 dennes bordlagda Memorial N:o 11, i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut öfver Banko-Utskottets förslag rörande 1866 års bankovinst, godkände Kammaren de i Memorialet föreslagna omröstningspropositionerna.

Föredrogs änyo Andra Kammarens den 21 och 24 dennes bordlagda protokollsutdrag N:o 179, med delgifvande af Kammarens beslut i anledning af dess Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 32, öfver Herr Matts Pehrssons motion, att nu gällande förordningar om skeppsmätning icke må tillämpas rörande fartyg, som äro uppmätta före den 1 Juli 1866.

Herr von Möller: Vid sistlidne riksdag förekom en likartad fråga med denna, dock i så måtto skiljaktig, att den äfven innehöll framställning om utfärdandet af en ny förordning angående mätning af handelsfartyg. Herrarne torde erinra sig, att flere af denna Kammarens ledamöter deltog i den diskussion, som då i ämnet fördes, och att man uttalade den åsigten, att det nya skeppsmättningsreglementet, ehuru i vissa fall nägorlunda tillfredsställande, vore i afseende å hjulångfartyg fullkomligt olämpligt. Chefen för Sjöförsvars-departementet erkände äfven detta genom det yttrande han afgaf, att undantagsfall kunde finnas, då nyssberörda påstående möjligen närmade sig sanningen.

Motionen föll i denna Kammare, hufvudsakligen till följd af de anmärkningar en utmärkt talare framställde i afseende å den theoretiska sidan af det nya skeppsmättningsreglementet; men äfven och till en stor del till följd af chefens för Sjöförsvars-departementet afgifna yttrande, ur hvilket jag tager mig friheten att upprepa följande: »Någon ny förordning är ej af behofvet påkallad, om än jemkningar i den nuvarande kunna komma i fråga. Jag kan i afseende härpå meddela, att skrif-

»velser i detta syfte redan inkommit till Kongl. Maj:t, ehuru det ännu »är ovisst, hvad afseende kan vid dem fästas, eller till hvilken åtgärd »de kunna föranleda; men att något nytt reglemente skulle utfärdas, »derföre att några hujulfartyg blifvit genom det nuvarande för hårdt »drabbade, det tror jag ej.»

Jag får dessutom tillkännagifva, att, sedan denna fråga i Kammar-
ren förevar, till följd af anmälandena som hos Kongl. Maj:t skett, genom
remiss af den 26 nästlidne April till vederbörande embetsverk och den
komité, som haft sig utarbetandet af det nya skeppsmättningsreglementet
anförtrodd, erforderliga förständiganden blifvit meddelade, hvadan från
det hållet intet blifvit underlåtet för att vinna nödig rättelse i de öfver-
klagade förhållandena, i de delar nemligen der sådant utan någon större
rubbnings skulle låta sig göras. Emellertid hafva kommitterade, ehuru de
erhöllo del af den nädiga remissen i Maj månad, ännu icke inkommit
med något svar. Detta är, hvad jag har mig med fullkomlig säkerhet
bekant och således hvad som är fullt faktiskt. Dessutom har det blif-
vit mig sagt, att man är i beråd att verkligen afhjelpa de olägenheter,
som mest påkalla hjälp, och meningen lärer vara, att de, som genom
det nya skeppsmättningsreglementet blifvit mest lidande med hänseende
till sina fartyg, skulle medgifvas att under vederbörlig kontroll få dem
underkastade profmätning. Det beror dock på, hvad Kongl. Maj:t kan
finna för godt att vidgöra; men äfven om det resultat man väntat icke
skulle följa, så visar dock det medgifvande kommitterade gjort ett er-
kännande af, att hvad man på theoretiska grunder förutsatt ej svarar
mot hvad i praktiken visat sig ega rum. Afven om man emellertid
skulle tillåta angfartygssegarne att få sina fartyg ånyo profmätta, skulle
det dock föranleda till nya kostnader. Dessutom lärer det från komit-
terades sida vara föreslaget, att det Engelska mätningssystemet skulle an-
tagas. Huruvida detta kommer att ske, lärer väl ej heller vara godt
att veta. Dock tror jag, att man kan vara ganska tvehågsen i detta
afseende, då man erinrar sig följande ord af chefen för Sjöförsvars-
departementet vid sistlidna riksdag. Han yttrade dem såsom svar på
en talares anmärkning om den praktiska nyttan af att helt enkelt an-
taga det Engelska mätningssystemet. »Jag får med anledning häraf»
yttrade han »upplysa, att det verkligen varit fråga om att antaga detta.
»Men då å ena sidan förefanns det betänkande, som afgafs af de personer,
»hvilka utarbetat det Engelska systemet, och det i detsamma erkändes,
»att nämnda system vore mindre tillfredsställande och ej uppfyllde sitt
»ändamål, och å andra sidan fanns det Svenska förslaget, som med skäl
»kunde antagas vara vida mera fullständigt och ändamålsenligt, kunde
»jag, såsom Svensk, ej tveka att hellre tillstyrka bifall till det riktiga
»Svenska än till det origtiga Engelska mätningssystemet.» Att kommitterade
nu föreslå det Engelska systemet lärer ej vara derföre, att det är bättre
än vårt, utan troligtvis är det politiska skäl som härför tala. Om och
när detta antagande kommer att ske, veta vi dock ej, men vi kunna
hafva grundade skäl att hoppas, då vi erinra oss Herr Sjöministerns
nyssberörda ord, att, om det Engelska systemet antages, det sker med
sådana iakttagelser, att man tryggas för att ej ångfartyg, som äro äm-
nade till kustfart, genom förändringen blifva lidande. Att en rund tid
kommer att åtgå, innan något förslag i detta fall blifver satt i verkstäl-

lighet, tyckes vara gifvet, om man tager i betraktande den tid kommitterade behöft för att yttra sig öfver den Kongl. remissen, hvåraf de för närmare ett år sedan erhöles del. Under afvakten härpå torde det således icke vara ur vägen att antaga den förändring i nu gällande föreskrifter, som Andra Kammarens Tillfälliga Utskott i förevarande Utlåtande föreslagit; och hemställer jag derföre, att Kammarerna måtte besluta, att till Kongl. Maj:t aflåta en underdänig skrifvelse med begäran: att nu gällande förordningar om skeppsmätning icke må tillämpas i fråga om fartyg, som äro uppmätta före den 1 Juli 1866, utan dessas egare tillerkännas rättighet att af vederbörande auktoriteter erhålla bevis öfver fartygens lästetal, enligt den före nämnda tid verkställda mätningen, samt sådana bevis tjena till efterrättelse vid skeppsumgålders erläggande, infildess ett nytt skeppsmätningsreglemente blifver fastställt.

Herr Lagerstråle: Jag har icke begärt ordet för att ingå i någon diskussion beträffande hufvudsaken, utan endast för att hemställa, om ej Kammarerna, då frågan är af ej ringa vikt, skulle anse den böra erhålla en fullständigare utredning, innan Kammarerna deri fattar beslut; och hemställer jag derföre att den måtte remitteras till något af Kammarens Tillfälliga Utskott.

Herr Wallenberg: Ehuru jag visserligen är beredd att ingå i pröfning af hufvudfrågan, finner jag mig dock, då Herr Lagerstråle påyrkat dess remitterande till ett af Kammarens Utskott, lika villig som skyldig att afvakta den ytterligare utredning frågan inom Utskottet kan erhålla, innan jag deri yttrar mig, och förenar mig således i Herr Lagerstråles yrkande.

Herr von Möller: Med af-tående från yrkandet om proposition på det af mig framställda förslag, förenar jag mig i de begge sistes talarnes begäran om frågans hänskjutande till ett af Kammarens Tillfälliga Utskott.

Efter härmed slutad öfverläggning, beslöt Kammarerna, uppå gjord proposition, att hänvisa frågan för vidare utredning till ett Tillfälligt Utskott; hvarefter Herr Grefven och Talmannen hemställde, att frågan skulle öfverlemnas till behandling af Kammarens Tillfälliga Utskott N:o 3, hvilket bifölls.

Föredrogos men begärdes af flere ledamöter ånyo på bordet Lag-Utskottets nedannämnda den 24 dennes bordlagda Memorial och Utlåtanden, nemligen:

N:o 15, i anledning af Andra Kammarens återremiss af Utskottets Utlåtande N:o 5, rörande dels Kongl. Maj:ts nädiga proposition om antagande af en förfatning angående förändrade föreskrifter i fråga om bysättning, dels ock enskild motion i samma ämne;

N:o 16, i anledning af väckta motioner, åsyftande ändring dels af

åtskilliga stadganden rörande exekutionsväsendet, dels af föreskrifterna i 47 och 51 §§ Konkurslagen;

N:o 17, i anledning af väckta motioner om ändringar i Konkurslagen.

Föredrogos men begärdes af flere ledamöter änyo på bordet Stats-Utskottets nedannämnda den 26 dennes bordlagda Memorial och Utlåtanden, nemligen:

N:o 44, med svar å återremisser samt förslag till sammanjemkning eller voteringspropositioner, i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut uti åtskilliga frågor rörande anslagen under Riks-statens särskilda Hufvudtitlar;

N:o 45, med förslag till voteringsproposition i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut i fråga om nedsättning i den vid sednaste riksdag för Andra Kammarens ledamöter bestämda resekostnadsersättning;

N:o 46, i anledning af Kongl. Maj:ts nädiga Proposition i fråga om beviljandet af ett länebidrag för reparation af domkyrkan i Carlstad;

N:o 47, i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut rörande Stats-Utskottets Utlåtande N:o 15, öfver Kongl. Maj:ts nädiga Proposition angående bestridande af kostnaderna för allmänt kyrkomöte.

Föredrogos men begärdes af flere ledamöter änyo på bordet Beviljnings-Utskottets den 26 dennes bordlagda Betänkanden:

N:o 10, i anledning af väckta motioner om särskild beskattning af den inhemska hvitbetssockertillverkningen; och

N:o 11, i anledning af väckt motion om ändring i viss del af Kongl. Förordningen den 20 Juli 1861, angående mantals- och skattskrifnignarnes förrättande.

Föredrogos men begärdes af flere ledamöter änyo på bordet Lag-Utskottets den 26 dennes bordlagda Utlåtanden:

N:o 18, i anledning af väckta motioner om ändring af lagens stadganden angående löftesmans ansvar för ingången borgen;

N:o 19, i anledning af väckt motion om ändring i sättet för verkställighet af domar och utslag i skuldfordringsmål; och

N:o 20, i anledning af väckt motion om upphäfvande af konsistoriernas rätt att missivera obefordrade prester.

Anmäldes och bordlades från nedannämnda Utskott inkomna Utlåtanden, nemligen från:

Stats-Utskottet:

N:o 48, angående föreslagna statsbidrag till vägars anläggning, bro och hamnbyggnader samt kanaler, äfvensom sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag, m. fl. dylika föremål;

Banko-Utskottet:

N:o 12, i anledning af väckta motioner om ändringar och tillägg i nu gällande lagstiftning angående hypotheksinrättningarne;

Sammansatta Banko- och Lag-Utskottet:

N:o 1, i anledning af väckta förslag angående ändring i lagens stadgande om ränta;

N:o 2, i anledning af väckta förslag angående ändringar i lagstiftningen för enskilda banker.

Grefve Wachtmeister, Axel Knut: Som Kammaren nyss be-
hagade hänvisa till dess Tillfälliga Utskott N:o 3, hvaraf jag har äran
vara medlem, ett ärende, hvori jag fruktar att Utskottets nuvarande leda-
möter äro föga hemmastadde, tillåter jag mig hemställa, att Kammaren
måtte förstärka Utskottets personal genom att utse ytterligare två supple-
anter.

Sedan Kammaren, uppå gjord proposition, härtill lemnat bifall,
hemställde Herr Grefven och Talmannen, att det ifrågavarande valet
skulle förrättas vid början af nästa sammanträde; hvilket jemväl bifölls.

Justerades ett protokollsutdrag rörande de denna dag förrättade
valen.

Kammaren åtskiljdes kl. $\frac{3}{4}$ 3 e. m.

In fidem

O. Brakel.